

ZHOUBNÁ NÁDOROVÁ ONEMOCNĚNÍ PRSU U MLADÝCH ŽEN V ČESKÉ REPUBLICE 1989-2004

BREAST CANCER IN YOUNG WOMEN IN THE CZECH REPUBLIC – DATA FROM 1989 TO 2004

NOVÁK J.¹, PALÁCOVÁ M.¹, FORETOVÁ L.¹, MUŽÍK J.²

¹ MASARYKŮV ONKOLOGICKÝ ÚSTAV BRNO

² INSTITUT BIostatistiky a ANALÝZ LÉKAŘSKÉ A PŘÍRODOVĚDECKÉ FAKULTY MASARYKOVY UNIVERZITY

Incidence zhoubných nádorů prsu u žen v České republice trvale roste. Na řadě onkologických pracovišť je pozorován spolu se zvyšujícím se počtem nemocných údajně i čtenější záchyt onemocnění v mladším věku. Zda-li se incidence zhoubných nádorů prsu v populaci mladých žen v ČR skutečně zvyšuje, nebylo dosud doloženo.

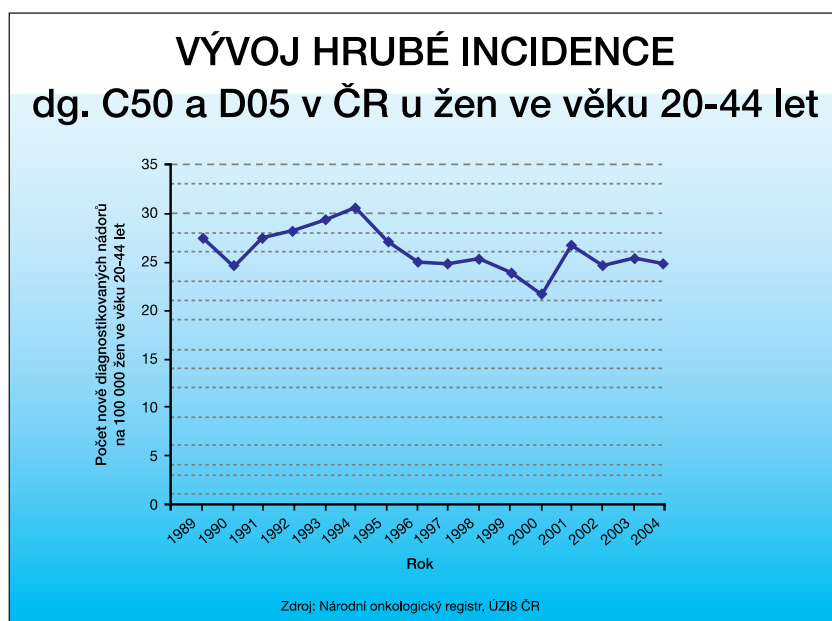
Níže uvedené údaje o Incidenci zhoubných nádorů prsu u pacientek ve věku 20-44 let jsou z dat Národního onkologického registru (NOR) České republiky [1]. Výstupy prezentují situaci za posledních 15 let a zahrnují nádory prsu jak invazivní (dg. C50), tak nádory in situ (dg. D05).

V průběhu celého sledovaného období let 1989-2004 bylo každoročně evidováno cca 400-500 nových případů. V této době se výrazně nemění ani hodnoty hrubé incidence, které se pohybují se okolo 25/100 000 žen věkových kategorií 20-44 let (graf č. 1). Jak ilustruje graf č. 2, podíl zhoubných nádorových onemocnění prsu u mladších věkových skupin na celkovém počtu má průběžně klesající tendenci.

Část této skupiny představují ženy s předpokladem vyššího rizika genetické zátěže při vzniku onemocnění. Genetická predispozice je způsobena především zárodečnými mutacemi v genech BRCA1 a BRCA2, které zvyšují riziko nádoru prsu až desetinásobně. U žen s jednostranným nádorem prsu diagnostikovaným do 40 let, bez rodinné zátěže, byla dědičná forma mutace v genu BRCA1 nebo BRCA2 zjištěna u 11 % testovaných [2, 3].

U pacientek do 35 let jsou zhoubné nádory prsu popisovány jako agresivnější a ve srovnání s nádory u starších premenopauzálních žen prognosticky méně příznivé. (Jedná se častěji o nádory receptor-negativní, vyššího gradingu, s vyšší proliferativní frakcí, vaskulární invazí a vyšší expresí Ki-67. Velikost nádoru, stav uzlin a overexprese Her-2/neu bývá přítom u mladších i starších nemocných obdobná [4].)

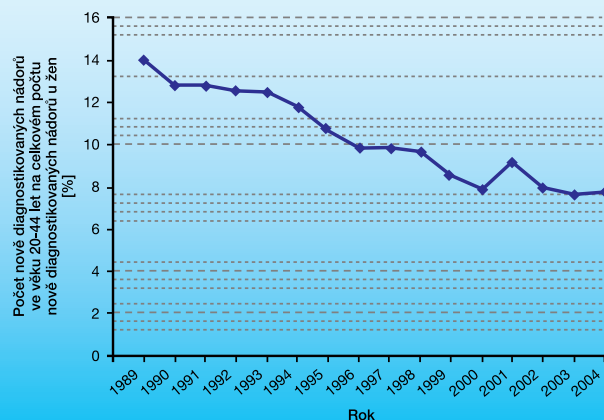
Růst incidence zhoubných nádorů prsu se týká pouze věkových skupin žen nad 50 let. Zhoubné nádory prsu u žen mladších nejsou v České republice z hlediska epidemiologie závažným problémem. Jedná se však o prognosticky závažnou podskupinu nádorových onemocnění, vyžadující specifické postupy v diagnosticko-léčebné praxi.

GRAF č. 1

Vývoj hrubé incidence zhoubných nádorů prsu žen: Česká republika 1989-2004

PODÍL ZN PRSU u žen ve věku 20-44 let na celkovém počtu dg. C50 a D05 v ČR

Zdroj: Národní onkologický registr, ÚZIS ČR

GRAF č. 2

Podíl zhoubných nádorů prsu mladších žen na celkovém počtu onemocnění: Česká republika 1989.-2004

Literatura:

1. [Databáze Národního onkologického registru]. ISSN 1802-8861 cit. 20.12.2007. Dostupné na internetu: <http://www.svod.cz>
2. Foretova, L., Machackova, E., Navratilova, M., et al. BRCA1 and BRCA2 mutations in women with familial or early-onset breast/ovarian cancer in the Czech Republic. *Human Mutation*, 2004, vol. 23, no. 4, p. 397-398.
3. Lukešová, M., Macháčková, E., Vašíčková, P., Navrátilová, M., Pavlů, H., Urbánková, V., Kuklová, J., Foretová, L. Výsledky testování BRCA1 a BRCA2 genů v molekulárně genetické laboratoři Masarykova onkologického ústavu. *Klinická onkologie*, 2006, roč. 19, Supplement (1), s. 55-57.
4. Colleoni, M., Rotmensz, N., Robertson, C. et al. Very young women (< 35 years) with operable breast cancer: features of disease at presentation. *Ann. Oncol.*, 2002, vol. 13, no. 2, p. 273-279.

Korespondenční adresa:

MUDr. Jiří Novák
Masarykův onkologický ústav
Žlutý kopec č.7,65653 BRNO

Přijato / Accepted: 15. 12. 2007

Autoři deklarují, že v souvislosti s předmětem studie nemají žádné komerční zájmy.
The authors declare they have no potential conflicts of interest concerning drugs, products, or services used in the study.

Redakční rada potvrzuje, že rukopis práce splnil ICMJE kritéria pro publikace zasílané do biomedicínských časopisů.
The Editorial Board declares that the manuscript met the ICMJE „uniform requirements“ for biomedical papers.